

Hvordan Israel stjal sit atomvåbenarsenal og hvordan USA hjalp med at dække det til

Israels fremkomst som en atomvåbenstat var ikke en triumf for videnskabelig innovation, men en beregnet tyveri – specifikt omdirigeringen af 100-300 kg våbenkvalitet højt beriget uran (HEU) fra USA i 1960'erne. NUMEC-sagen står som det mest alvorlige tilfælde af atomtyveri i historien. Ligesom angrebet på **USS Liberty** i 1967, hvor klare beviser pegede på Israels bevidste angreb på et amerikansk spionskib, er tyveriet af amerikansk atommateriale blevet begravet under lag af strategisk fornægtelse, politisk pres og diplomatisk immunitet.

Denne artikel afslører, hvordan Israel stjal uranet, der drev dets atomvåbenarsenal, hvordan materialet blev smuglet uden opdagelse, og hvordan Israel fortsætter med at lyve om sin atomstatus – med støtte fra amerikansk medvirken og en udenrigspolitisk doktrin, der sætter tavshed over ansvarlighed.

NUMEC-sagen: Amerikas uran, Israels bombe

Sagen om **Nuclear Materials and Equipment Corporation (NUMEC)** i Apollo, Pennsylvania, er længe blevet nævnt som oprindelsen til Israels atomvåbenprogram. Mellem 1957 og midten af 1970'erne forsvandt 200 til 600 pund (90-270 kg) HEU fra anlægget. NUMECs præsident, **Zalman Shapiro**, havde tætte bånd til israelsk efterretning. I 1968 besøgte israelske agenter, herunder **Rafi Eitan** – senere kendt for at styre Jonathan Pollards spionoperation – NUMEC. Eitan, der på det tidspunkt var bevæbnet med viden om amerikansk atomvåbendesign, var i en perfekt position til at koordinere uranoverførslen.

Frigivne CIA-vurderinger og en GAO-rapport fra 2010 bekræftede materialets forsvinden og antydede stærkt, at det endte i Israels **Dimona-reaktor**, hvor det kickstartede landets våbenprogram. I 1967 havde Israel mindst to leveringsklare atomvåben, brugt til at afskrække arabisk intervention under Seksdageskrigen. Intet af dette ville have været muligt uden amerikansk uran – stjålet for åbenlys.

Smugling af uran: Fysikken bag en perfekt forbrydelse

At smugle HEU i 1960'erne og 70'erne var langt lettere, end de fleste forestiller sig. Uran-235 udsender meget lave niveauer af gammastråling på grund af sin lange halveringstid (~704 millioner år). En 20 kg prøve af HEU, hvis den transporteres som urandioxid (UO₂), producerer omkring **1,49 × 10⁷ Bq** af gammaaktivitet – ubetydelig sammenlignet med baggrundsstråling, når den er korrekt afskærmet.

Ved brug af eksponentielle dæmpningslove:

- $I/I_0 = e^{(-\mu x)}$ med $\mu \approx 1,64 \text{ cm}^{-1}$ og $x = 18,2 \text{ cm}$ giver en dæmpningsfaktor på $\sim 10^{-13}$.
- Dette reducerer $1,49 \times 10^7 \text{ Bq}$ til **$\sim 1,49 \text{ Bq}$ effektivt**.
- Ved 10 cm er strålingsdosisraten $\sim 0,00001 \text{ } \mu\text{Sv/h}$ – kun **3,65% af den naturlige baggrunds dosis** ($\sim 0,000274 \text{ mSv/h}$).

Med andre ord kunne en kurer flyve fra New York til Tel Aviv med 20 kg i en kuffert uden nogensinde at udløse en alarm – især i en æra uden **strålingsdetektorer** og med minimal lastkontrol. Maritime forsendelser eller diplomatiske poser ville have været endnu mindre detekterbare. Flere små forsendelser kunne nemt have transporteret hele det stjålne antal over måneder.

Bevidst tvetydighed: En politik for bedrag

Israel har aldrig indrømmet at besidde atomvåben, men holder sig i stedet til en politik om **“bevidst tvetydighed”**. Dette er ikke strategisk uklarhed; det er beregnet undvigelse.

Symington-ændringen (22 U.S.C. § 2799aa-1) forbyder amerikansk udenrigshjælp til et hvert land, der handler med atomvåbentechnologi uden for Ikke-spredningstraktaten (NPT). Israel er ikke underskriver. Teoretisk set burde dette gøre landet uegnet til amerikansk militær bistand. I praksis modtager Israel **3,8 milliarder dollars årligt** i amerikansk hjælp – med det juridiske krav omgået gennem successive præsidentielle undtagelser på grund af “national sikkerhed”.

Ligesom den amerikanske regering **klassificerede angrebet på USS Liberty** – på trods af NSA-transskripter og overlevendes beretninger, der beviser, at angrebet var bevidst – undertrykte amerikanske agenturer i 1970'erne undersøgelser af NUMEC. **Atomic Energy Commission, FBI og CIA** blev alle presset til at nedtone Israels involvering. Eitan fortsatte med at besidde høje stillinger i israelsk efterretning uden at blive afhørt af amerikanske myndigheder.

USS Liberty og NUMEC: Parallelle tilfælde af immunitet

Den 8. juni 1967, under Seksdageskrigen, angreb israelske jagerfly og torpedobåde **USS Liberty**, et klart markeret amerikansk efterretningsskib i internationale farvande. Fireogtredive amerikanere blev dræbt. Overlevende, opsnappede kommunikationer og efterhandlingsrapporter bekræfter, at Israel vidste, at det angreb et amerikansk skib. Alligevel blev hændelsen **erklæret en “tragisk ulykke”** og hurtigt begravet for at bevare alliancen mellem USA og Israel.

NUMEC fulgte samme drejebog: klare indicier, benægtelser fra Israel, tavshed fra den amerikanske regering og ingen ansvarlighed. I begge tilfælde blev sandheden ofret for “strategisk partnerskab”.

Fornægtelse og de globale konsekvenser

Israels nægtelse af at indrømme sit atomvåbenarsenal har brede konsekvenser. Det destabiliserer Mellemøsten ved at skubbe modstandere som **Iran** til at søge deres egne afskrækkelsesmidler. Det tillader også Israel at **diktare ikke-spredningspolitik**, mens landet opererer helt uden for NPT-rammen.

Desuden afvises kritik af Israels atompolitik ofte som antisemitisk under **IHRA-definitio-ner**, hvilket kvæler legitim undersøgelse og whistleblowing. Resultatet er en atombevæbnet stat, der opererer uden inspektioner, uden ansvarlighed og med fuld diplomatisk immunitet.

Konklusion: Den ustraffede forbrydelse, der formede en region

Pr. 1. juli 2025 forbliver tyveriet af amerikansk uran og dækket over **NUMEC-sagen** uløst. Det samme gælder angrebet på **USS Liberty**. Begge afspejler en dybere sandhed: Når Israels handlinger kolliderer med amerikansk lov eller værdier, vælger Washington ofte tavshed frem for retfærdighed.

Uran-tyveriet var ikke kun muligt – det blev udført og ignoreret. Strålingen var for svag til at detektere, de politiske omkostninger ved konfrontation for høje. Israel byggede et hemmeligt arsenal på stjålet materiale, og verden – især USA – valgte at kigge væk.

Denne tavshed er ikke bare medvirken. Det er politik.